

Karla Engliš 519/11
150 00 Praha
tel.: 225 061 111
redcech@mfdnes.cz

Předplatné
a distribuce: 225 555 522
Inzerce: 225 063 412

Střední Čechy

Zpět o tisíce let. Park nabízí zážitky z pravěku

V ledčickém History-Parku se můžete vydat na skok do pravěku. Jako badatel i jako sám pračlověk. Ta návštěva stojí za to.

Eva Havelková
redaktorka MF DNES

LEDČICE Štětce a kladívka. Detektory kovu. Ale taky pravěké nástroje. HistoryPark v Ledčicích na Mělnicku, který založila skupina mladých vystudovaných archeologů z brněnské univerzity, vás vtáhne do děje. Můžete se tu stát archeologem a - třeba jako uplynulý víkend - vlastně i pračlověkem. Z návštěvy na půl hodiny se rázem stane skoro půl dne.

„Do ruky jsem dostala velký kladíček, který měl jeden konec sesekáný do ostřejší hrany, dlouhý tak sedm centimetrů. A bušením do země jsem ji kypřila. Měla jsem dost po dvou minutách, a to jsem obdělala půdu asi na dvacet centimetrů čtverečních. Nikdy dřív jsem nad tím nepřemýšlela, jak to dřív zvládali,“ vypráví zážitky z víkendů v kůži pravěkého zemědělce třicetiletá Alena, která sem přijela z Prahy.

Její manžel Jirka zase zkoušel rozdělávat oheň pomocí pazourku. „Půl hodiny jsem na tom intenzivně pracoval, nakonec jsem ale musel přiznat porážku. Ještě že tu měli i křesadlo, tak jsem si spravil reputaci,“ směje se Jiří.

Jejich dva malí synové už mezitím stihli pod dohledem archeologů namílit kamenem obilí, naštipat z pazourku hrot do šepu, vyhledat do ostrá kamennou sekeru, zastřílet si

z luku ve skutečně založeném budoucím římském táboře na pozemcích parku nebo našli detektorem kovů v zemi zakopaně mince.

Velkým lákadlem v HistoryParku je 3D pískoviště. Nad stolem s jemným pískem je nainstalován projektor, který na plochu promítá vodu a vrstevnice pevniny. Jak rukama měníte tvary písku, přístroj reaguje a vzniklé kaňony zaplavuje vodou a na kopcích vytváří vrstevnice. V kuželu sopky umí vytvořit jezír-

„Všechny nás zážitky v HistoryParku úplně pohltily, to jsem nečekal. Navíc vám archeologové vyprávějí, jak se vše dělalo, k čemu co sloužilo, bylo to opravdu zajímavé.“

Jiří
návštěvník

ko, a když nad plochu dáte ruku, projektor ji bere jako mrak a na kopeček rázem začne pršet.

Hrnčíři i hroby

„Použili jsme technologii moderních X-boxů. 3D skener vytváří vrstevnicový model měnicí se tak rychle, jak se návštěvníci v písku chtějí hrabat. Mohou si vytvářet své vlastní krajinné reliéfy, na kopci postaví osadu. Na pískovišti ukazujeme praktičnost lidí v různých obdobích,“ popisuje vedoucí archeolog Vít Beran. „Navzdory tomu, že nemáme žádné informace o tom, že existují nějaké záplavové zóny, vy-

stavěli osady na místech, kde byli v bezpečí před přílivovými vlnami a povodněmi, které přístroj umí v pískovišti simulovat.“

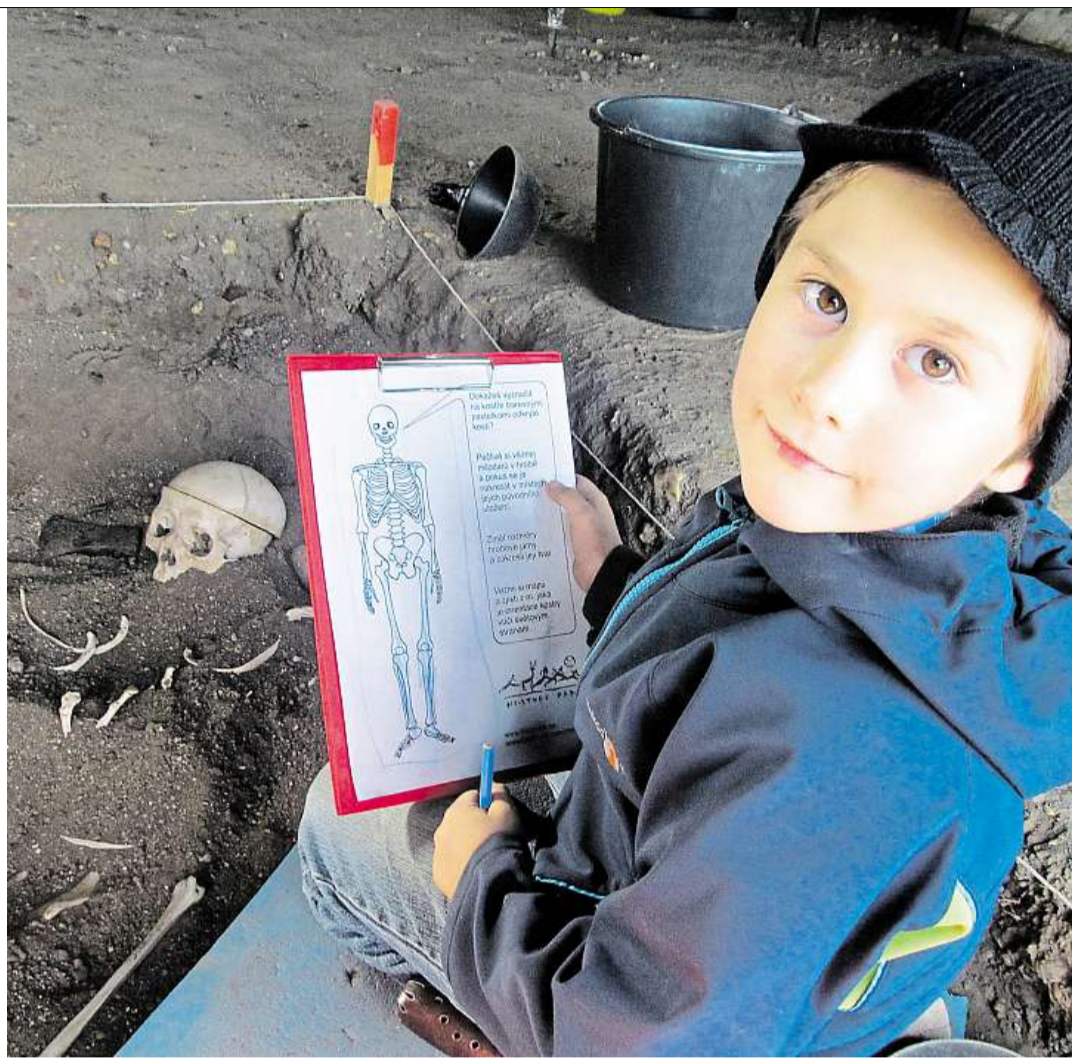
V těsném závěsu stojí na žebříčku oblíbenosti dva hroby s kostlivci z různých časových období. Návštěvníci si tu pomoci lopatky, štětce a nákrešů vyzkoušejí nejnámější archeologickou činnost.

To ale rozhodně není vše. V HistoryParku totiž poznáte archeologickou práci od začátku do konce. „Díváme se spolu s návštěvníky na letecké snímky a hledáme v porostu na polích náznaky možného osídlení. Pak se přesouváme ven do terénu, kde si návštěvníci zkusí kromě hrobových vykopávek třeba stavbu neolitického stavení, kdy se na stěny vypletené z proutů mazala směs z jílu a vody, nebo i jednoduché římské zaměřovací zařízení,“ říká archeolog.

Z terénu zamíří návštěvník zpět do badatelny, aby zpracoval své nálezy. Pomocí profilovacího hřebene zadokumentuje tvar nalezeného keramického střepu, slepí střep, které HistoryParku věnoval Národní památkový ústav, v nádoby, odstraní pomocí ultrazvuku z nalezených předmětů rez či pod světelným mikroskopem prozkoumá, jak byly vyrobené železné předměty.

A pak přichází závěr archeologické detektivky. Na základě nálezů si experimentátoři mohou v keramické dílně vyrobit třeba nádobu odpovídající nalezenému střepu a odnést si ji domů nebo v kovářské výhni vykovat první kovové nástroje a zbraně.

„Jezdí k nám celé školy, protože jsme vytvořili pořady, které doplňují výukové programy. Školáci si tak naživo „ohmatají“ to, o čem se v hodinách právě učí. Rozhodně to není sterilní procházka kolem skleněných vitrín,“ uvedl Beran.

Lopatku a štětec do ruky V HistoryParku totiž skutečně zakleknete k hrobovým vykopávkám. Dva zdejší hroby s kostlivci z různých období jsou replikami skutečných nálezů na našem území. 2x foto: Eva Havelková, MF DNES

Fakta HistoryPark

- Společnost vznikla v roce 2014. Založili ji absolventi oboru archeologie. Jejich cílem je zážitkovou formou prezentovat informace o historii, především ukázat způsob jejich získávání v terénu i badatel-nách.

- Archeologové také v areálu postupně budují repliky typických pravěkých a středověkých osad. Celý areál by se tak měl stát interaktivní vzdělávací atrakcí.

- Park je otevřený od ledna do června a od září do prosince každý víkend od 9:00 do 17:00, během prázdnin denně.

- Do Ledčic se pohodlně dostane autem, vlakem i autobusem.

Pod zemí Detektory kovů jsou jednou z pomůcek archeologů. Na pozemcích parku mohou návštěvníci pomocí nich hledat v zemi kovové poklady.

Sestry z Hořovic chtějí na olympiádu do Tokia

HOŘOVICE Jedna rodina, dvě vrcholové sportovkyně. Adámkovi z Hořovic už plánují léto 2020. „Předpokládáme, že poletíme s oběma dcerami do Tokia,“ směje se maminka Stanislava. Na mysl má letní olympijské hry, které japonská metropole bude pořádát. A právě tam by se rády podívaly i její dcery Jana a Hana. Jana v badmintonu a Hana ve střelbě mohou na tento sportovní vrchol pomýšlet.

Zatímco mladší Janu k badmintonu přivedly úspěchy známého hořovického rodáka Petra Koukala, Hana se zhlédla v koničku svého otce. Když jí bylo šestnáct, vybrala si sportovní brokovou střelbu zvanou skeet. „Letos jsem si udělala myslivecké zkoušky a byla na prvním honu. Jen kachny tam chyběly, takže vám ani neřeknu, jaké to je minout živý cíl,“ usmívá se slečna, která celou základní školu plavala za Spartak Hořovice. Střelbu si chtěla vyzkoušet, když tátu doprovázela do Rejkovic. „V lese moc zvířet není, a tak jsme jezdili dvakrát do měsíce na tamní střelnici. Hanka chtěla také střelit a já zase chtěla, aby dostala pořádné základy,“ líčí Miroslav Adámek. Proto začal hledat trenéra. Nakonec zájem našel až v Písku u Petra Zvolánka v regionálním centru mládeže.

V sezoně tak svou dceru vozí dva-

krát týdně trénovat na jih Čech. „Cesta tam a zpět je 160 kilometrů, a když k tomu připočteme víkendové závody, je jasné, že funguju jako řidič a taky sponzor,“ vysvětluje svou roli učitel Základní školy Pavla Lisého v Hostomíci.

Právě peníze jsou zatím největším problémem souvisejícím se zálibami jeho dětí. „Děláme, co můžeme. Zatím marně sháním sponzory. Do některých firem jsem si zajel osobně, jinam poslal e-mail, ale neúspěšně. Jen město Hořovice nám vyšlo vstříc a dalo nám třicet tisíc na Janinu přípravu. Haně reprezentativní akce hradí střelecký svaz. To u badmintonu si všechno platíte z vlastní kapsy v korunách, eurech či švýcarských francích, podle toho, kde se turnaje hrají,“ říká Adámek. „Ale kam jinam bych měl vydělané peníze dávat než do svých dětí.“

Do všech koutů Evropy

Osmnáctiletá Hanka si letos dokázala vybojovat nominaci do české juniorské reprezentace pro příští sezonu a vyhrála Český pohár. To čtrnáctiletá Jana je už ostřílenou reprezentantkou. Se svým trenérem Petrem Koukalem starším objíždí mezinárodní akce po celé Evropě.

„Před měsícem jsem absolvovala turnaj v Chorvatsku, pak jsem byla ve Slovinsku a naposledy na Sloven-

sku. V Zářebu se mi povedlo vyhrát singl i čtyřhru a v mixu jsem byla druhá. Byla jsem vyhlášena nejlepší hráčkou celého turnaje,“ přibližuje největší úspěch. Jana trénuje denně od pondělí do čtvrtka, o víkendech většinou hraje a každý měsíc jezdí na pětidenní soustředění juniorské reprezentace.

Rok 2016 bude pro Hanu Adámkovou zlomový v mnoha směrech. Kromě reprezentace ji čeká maturita na hořovickém gymnáziu a volba dalšího studia. „Chtěla jsem dělat veterinu nebo medicínu, ale začala jsem střilet a tak těžké studium by asi nešlo skloubit se sportem dohromady. Musím si proto vybrat nějakou jinou školu,“ říká. Další podmínkou je, aby studovala v Brně. Právě tam totiž brzy přestoupí.

Při plánování sportovní kariéry je Hana opatrnější než mladší sestra, které dal návod již zmíněný syn jejího trenéra Petra Koukala, dvojnásobný olympijský reprezentant. „Taky bych se chtěla kvalifikovat na olympiádu,“ má jasno Jana.

A jestli by si své sporty chtěly vyměnit? „Ani náhodou,“ vykřiknou jednohlasně. Občas si ale společně zatrénují. „Můžeme posilovat, trénovat společně postřeh nebo si jít zaběhat,“ líčí Jana, ale Hana protestuje. „Běhat s ní nemůžu. Ona mi vždycky uteče, má úplně jinou kon-

Olympijské naděje Rodina Adámkových má hned dvě olympijské naděje. Do Tokia by rády Jana (vpravo) i Hana. Foto: J. Pešice, MF DNES

dici než já, a kdybych měla na palubovce při zápase udělat ty její chyby, tak už se nenarovnám.“

Kondici pro brokovou střelbu má dobrou, základ získala během devíti let závodního plavání. „Hodně ale trápí nevyrovnané výkony. Jsem hrozný nervák a největším nepřitelem střelby je hlava,“ říká

Hana. Také její sestra začínala jako plavkyně. „Musela jsem skončit kvůli potížím s kůží. Takže jsme hledali nějaký jiný sport,“ vysvětluje Jana. Ovšem teď jí kvůli tréninkům nezbyvá čas ani na oblíbené rybaření. „Kvůli víkendovým turnajům jsme letos byli s tátou asi jen dvakrát.“ – Jaroslav Pešice

Okolí Prahy

Amazon hledá dva a půl tisíce brigádníků

Amazon hledá na brigádu do distribučního centra v Dobrovizí, které je v provozu od září, celkem 2 500 lidí. Měli by pomoci se zpracováním objednávek, jejichž počet v předvánočním období výrazně stoupá. „O sezonní práci je velký zájem. Už nyní máme více než čtrnáct set brigádníků a každý den nastupují další desítky lidí,“ uvedl mluvčí Amazonu Karel Taschner. Do konce roku 2017 distribuční centrum zaměstná dva tisíce stálých a další tři tisíce sezonních zaměstnanců. (ČTK)

Kolínsko

Čtyřlístek pro seniory otevře v prosinci

V Kolíně se 1. prosince otevře centrum Čtyřlístek pro seniory a lidé se zdravotním postižením. Jeho kapacita je 48 lůžek a bude sloužit klientům na přechodnou dobu, kdy budou potřebovat zajistit ubytování, stravu a péči. Posláním centra má být pomoci lidem, kteří dlouhodobě pečují o seniora nebo člověka se zdravotním postižením v domácím prostředí. Cena služby zatím není známá. (mš, ČTK)